ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަމަރީ އޮފް ޖަޖްމަންޓް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2025/HC-A/153
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަޢީދު / ބަހާރުގެ، ގއ. ދެއްވަދޫ
- އިސްތިއުނާފު ބަދަލުވި ފަރާތް: -
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމި ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުލްނާޞިރު ހުސައިން

ނިންމި ތާރީޚް:
22 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1447
14 ޑިސެންބަރު 2025

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 28 ޛުލްޙިއްޖާ 1447 / 24 ޖޫން 2025

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- ނަންބަރު: 200-M3/RDA/2025/14
- ނިންމި ތަން: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- މާއްދާ: ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމުން ބަދަލު ކުރުމަށް
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 10 މާރިޗު 2025
- ނިންމި ތާރީޚް: 10 އެޕްރީލް 2025

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

މުޙައްމަދު ނިޝާމް ސަލީމް / ބަހާރުގެ، ގއ. ދެއްވަދޫ

ޤާނޫނީ ވަކީލް: އަޙްމަދު [illegible] / [illegible]، ގއ. ދެއްވަދޫ

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް

-

ވަޒީފާއާބެހޭ – ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން – ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) – ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތު – ސަބަބުތައް [illegible]
[illegible]

ޝަރީޢަތުން ނިޔާކުރި މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު

1. މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-M3/RDA/2025/14 (10 ޖުލައި 2025) "ރަޖިސްޓަރީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން ހިމުން ގޮތުގެ ރިލީފް" ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ސަރުކާރީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ގއ. ދެއްވަދޫ، ބަނާރުގެ، މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A104039) (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް" ނުވަތަ "މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް") ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

2. މި އިސްތިއުނާފުގައި މައްސަލައަކީ ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް އެދުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ މި އިސްތިއުނާފު ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭނެ ފަދަ ނިންމުމެއްތޯއެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަށަވަރުވެފައިވާކަންތައް

3. މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް އާއި ވެސްޓް ޕޯސްޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު 19 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއްގައި ސޮއިކުރައްވާފައެވެ.[1] މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްއަށް ހަމަޖެއްސާފައިވާ ވަޒީފާގެ މަޤާމަކީ ވެސްޓް ޕޯސްޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ލިމިޓެޑްގެ ޗީފް އިންޖިނިއަރު ޕޯސްޓުގެ މަޤާމެވެ.[2]

---

[1] ވެސްޓް ޕޯސްޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު CON/HR/2024/1100 "ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން"

[2] ވެސްޓް ޕޯސްޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު CON/HR/2024/1100 "ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން" އޭގެ ޖަދުވަލު "ވަޒީފާ ބަޔާން"

4. މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 18 ޖެނުއަރީ 2025 ގައެވެ. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މުވައްޒަފުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުގެ 3.1.17 ވަނަ މާއްދާ (ޕްރޮބޭޝަން ޕީރިއަޑް) ގެ ދަށުން، މުވައްޒަފު ޕާފޯމަންސް އެޕްރައިސަލް އިން ފާސް ނުވުމާއި ގުޅިގެންކަމުގައެވެ.[3]

5. މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމްގެ ބަޔާނުން ވޭސްޓް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްއަށް [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިއެވެ. މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމްގެ ބަޔާނުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible] މުވައްޒަފުގެ ޕްރޮބޭޝަން ނުވަތަ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމް [illegible] ވޭސްޓް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (SOEs) އަމަލުކުރަންޖެހޭ [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމްގެ ޕްރޮބޭޝަން [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމް ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible].

6. މުޤައްދަމު ނިޒާރު ސަލީމްގެ ހުށަހެޅުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތުގައި ކަމުގައިވިޔަސް، ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތުގައި ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕާފޯމަންސް [illegible]، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން

---

[3] ވޭސްޓް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު WAMCO-HR/REL/2025/040 "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން"

ވަކިކުރުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ފަރާތުން ނޫންކަމުގައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުކުރެއްވެވި ކަމުގައިވާތީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށްދެއްވައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ފަރާތެއްކަމުގައި ނުބެލުމަކާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް އަލުން ރުޖޫޢުކުރުމާއި، ވަޒީފާ ރުޖޫޢުކުރުމާ ހަމައަށް މަޤާމުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް މައްސަލަ ބައްދަލުވާ ފަރާތަށް އަންގާ އަމުރުކޮށްދިނުމަށެވެ.[4]

7. މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުމުން ނިންމާފައިވަނީ މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތުގައިކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ވަޒީފާގެ ވަގުތީ މުއްދަތުގައި މުވައްޒަފު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން، ނަމަވެސް އެ ވަޒީފާއެއް އަދާކުރާ މީހާ، އެވަޒީފާގެ ގޮތުން އިސްތިއުފާ ދޭންޖެހޭ ނުވަތަ [illegible] [illegible] ދުވަސްތަކުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފިނަމަ، އެކަމުގެ ބަދަލުވާ، މި މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ މައްސަލައަކަށްވާތީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2022/R-14 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] ނުޖެހޭކަމަށެވެ.[5]

8. ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރެއްވުމަށް އެދި މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވެއެވެ. އެ ހުށަހެޅުމުގައި މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ފަރާތުން [illegible] މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރުގެ [illegible] [illegible] ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައިކަމުގައި [illegible]، އަދި މި

---

[4] މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގެ 9 ވަނަ ނަންބަރު

[5] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-L/INDIV/2025/137 (25 ފެބްރުއަރީ 2025) "ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން"

މައްސަލައިގައި ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތުގެ ވާހަކަ ދެކެވުނުކަމުގައިވިޔަސް، މި މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢަކީ، އެހެން އާންމު މައްސަލައަކާ ހިމާޔަތް ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުންކަމަށް ބެލޭ މައްސަލައަކަށްވާތީއާ، މި މައްސަލައަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބުނާފަދަ މައްސަލައަކަށް ނުވާތީ، މި މައްސަލައަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށެވެ.[6]

9. މިފަދައިން މުވައްޒަފު ނިޔާވާ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުން އިދާރީގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ބަލާލާނަމެވެ.

9.1 ގަވާއިދަށް އެޕްރެއިޒަލް ހެދުމުގައި ފޯމު ކަރަންޓުގެ އިޖުރާއާތު ފޯމު ކާރިފަރުވާތީ، އެ އެޕްރެއިޒަލްއަށް ބޭނުން އެޕްރެއިޒަލްއެއްކަމުގައި، ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާއިރު އެއްވެސް ނޯޓިސްއެއް ނުވަތަ ސަބަބެއް ބަޔާންކުރުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން އެންގުމަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އެޕްރެއިޒަލްއިން ފާސްނުވާތީ ކަމަށް ބުނެ ސަބަބު ބަޔާންކުރުމާއި، އެ ބަޔާންކުރި ޗެކްލިސްޓު ނުވަތަ ސަބަބު ކަމުގައިވާތީ، އެ ޗެކްލިސްޓު ސަބަބުގެ މަޢްލޫމާތު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޗެކްލިސްޓު ނިންމުމުގެ ކަމުގައެވެ.

9.2 މުވައްޒަފު ނިޔާވު ސަރވިސް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއާ ޕޯސްޓް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޑިނޭޓަރުން ރިޕޯޓުން އަމަލުކުރަމުންދާ ކޮލެޖް ގަވަރނަރސް ކޮމިޓީން މަޤާމުއްސަކަތުން، ހިނގުން އެ މަޤާމުގައި ހުރިހާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ނިންމާ ނިންމުމުގެބާރު ނުވަތަ ނިންމާނީ ކޮން ފަރާތަކުން ކަމާއި ކޮމިޓީގައި އެނގޭނެހެން ހުރުމާއި، ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައިވެސް އެހެން މަޤާމެއްގައި ހުރިހާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އެ ކޮމިޓީ އެއްގޮތަށްކަމަށްވާތީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރު އިޚްތިޔާރު އެ ކޮމިޓީން ހިނގައި އޮތް ޒިންމާ ނޫން އެހެން ޒިންމާތަކެއް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާ ނިންމުމަކީ ކަނޑައެޅިގެން އެ ކޮމިޓީ

---

[6] މުވައްޒަފު ނިޔާވާ ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ "ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނިންމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު"

ހިމާޔާ ނިންމުމެއްކަމުގައިވާތީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް އަންގާފައިވަނީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމާއި ޚިލާފު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުކޮށް ކަމުގައެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ދައުވާގަ ނިންމިގޮތް

10. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-M3/RDA/2025/14 (10 އޮގަސްޓު 2025) "ރަޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" އިން ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-L/INDIV/2025/137 (25 ޖުލައި 2025) "ރަޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުން" ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނުދެކެވޭކަމަށެވެ. މިގޮތުން ނިންމުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްލައިދެމެވެ.

10.1. މުޙައްމަދު ނިޝާދު ސަލީމް ޓްރަސްޓް ޑެވަލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަން ފަށާފައިވަނީ 20 ނޮވެންބަރު 2024 ގައިކަމާއި، އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 18 ޖުލައި 2025 ގައިކަން އެނގެން އޮތުމުން މުޙައްމަދު ނިޝާދު ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާގެ ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައިކަން.

10.2. މުޙައްމަދު ނިޝާދު ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާގެ ވަގުތީ މުއްދަތުގައި، ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދުގެ 3.1.17 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެންކަން.

10.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ވަޒީފާގެ ވަގުތީ މުއްދަތުގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން" މި ޢިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، ވަޒީފާގެ ވަގުތީ މުއްދަތުގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން އެ ކަމުގެ ޝަކުވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންނުވާކަން

އެނގެން އޮތުމުން، މުޤައްރަރު ނިޒާމް ސަރީޙް ފަރާތުން ފަހުމްކުރެވިފައިވާ ފަރާތްގެ ތަފާތު

މުއްދަތު (ޕްރޮކިއުމަންޓް) ގައި ކަމާ ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް ޙިލާފެއް ނުވާކަން.

އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

11. ފަރާތުންގެ ޗެލެންޖުއަރަށްގެ ނަންބަރު 200-M3/RDA/2025/14 (10 އޮގަސްޓް 2025) ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން ނިންމާފައިވާ ގޮތް ސަރީޙު އަދި ވޯޓުން ހަމަޖެހިފައިވާތީ ނުވާކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހެޅިނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި ބެލުމުން އަޅުގަނޑުމެންގެ އިސްތިއުނާފީ ދާއިރާ ނުކުތާ އެކުލަވާލެވިފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާތީ،[7] މި އިސްތިއުނާފުގައި ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އަންނަނިވި ނުކުތާތަކެވެ.

11.1 ޕްރޮސެސްގެ މުއްދަތުގައި ފަރާތުން ފަރާތާ ދެމެދުގައިވާ ސަރުކާރުގެ ކޮންޓްރެކްޓްގެ ބިޑް އިންޖީނިއަރިންގް ޑިޒައިން ފަރާތުގައި ހުރި ޗެލެންޖް ފަރާތުން ފަރާތާއަށް ފަރާތުން ފަރާތުން ސަރުކާރުގެ ކޮންޓްރެކްޓިންގ އެގްރިމެންޓް ޕްރޮކިއުމަންޓް ޕްރިކުއަލިފިކޭޝަން އެންޑް ޕަބްލިކް ޕްރައިވެޓް ޕާޓްނަރޝިޕް (ޕީޕީޕީ) އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޕްރޮސީޖަރ ގަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތަށް ކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޗެލެންޖްއަރަށްގެ ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި އެ ފަރާތުގެ ވަކިން މެނޭޖްމަންޓް ޕްރޮކިއުމަންޓް ސިޔާސަތުގެ ބިޑް އިންޖިނިއަރިންގ އޮފިސަރގެ ފަރާތުގައި ހުއްޖެއި ފަރާތުން ފަރާތްތަކުގައިވާ ޕްރޮކިއުމަންޓް ގަވާއިދުން ޢަމަލުކުރަން ޖެހޭ ހުށަހެޅި މައްސަލައަށްކަން ބަލާފައިވާ، އެކަން ކަމަށް ތިޔާއަޅާކަމަށް ވިދާޅުވެއްޖެ، ހަމައެކަނި ފަރާތުން ފަރާތުގެ ހުރި ޕްރޮސެސްގެ މުއްދަތުގައި ކަނޑައަޅާފައި އެކަމުގެ މައްސަލަ އެކަނި ބަޔާންކޮށް މި މައްސަލައަށް

---

[7] މި ފަރާތުން ހުށަހެޅި 28 އޮގަސްޓް 2025 ގައި ބޭއްވުނު ސެޝަނުގެ މަޖިލީހުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ވަކީލު ވިދާޅުވި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ތަޠުބީޤުކޮށް މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

12. މި ނުކުތާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ [illegible] ބިނާވެފައި މައިގަނޑު 02 (ދެއް) ކަމެއްގެ [illegible]، ފުރަތަމަ ކަމަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދެވަނަ ކަމަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަންކަން [illegible].

13. ކޯޕަރޭޓް ގަވަރނަންސް ކޯޑުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (3) އާއި (4) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތް ރިޕޯޓްކުރަންޖެހޭ ކުންފުނީގެ [illegible] ޑިރެކްޓަރ / ސީއީއޯ ނުވަތަ އަމުދުން ކުންފުނީގެ [illegible] [illegible]، އަދި ބޯޑު އިންޓަރނަލް އޮޑިޓްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

14. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible]

[illegible]

15. [illegible] 25 ވަނަ މާއްދާގެ (15) ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible]

[illegible]

16. މި މައްސަލައިގައި އިސްވެ [illegible] 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible]

17. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ވަކީލާއަށް ޗެލެންޖުކުރުމަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި އެ ޗެލެންޖުކުރުމަށް ބެލުމުގެ އިލްތިމާސް ރިވިޝަނާ މައްސަލައެއްކަމަށް ރަޖިސްޓްރާރ ނިންމި ނިންމުމާއި ރަޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުން ރިވިއުކޮށް ނިންމި ނިންމުން ބާތިލުކޮށްދިނުމަށްއެދި، މި މައްސަލައިގައި ވަކީލާއަށް ޗެލެންޖުކުރުމަށް ބެލުމުގެ އިލްތިމާސް ރިވިޝަނާ މައްސަލައެއްކަމުގައި ބަލައިގަނެދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

18. މި މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގައި ވަކީލުން ދެކޮޅަށް ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތެއް އޮތޯ ނުވަތަ ނޫނޯ، މިއީ މި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާއެވެ.

19. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސައްކަތްކުރުން އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރައްވާ ވަކީލުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަކީލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ވަކީލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ތަންފީޒުނުކުރެވޭކަމުގެ ބަހުސް އެ ފަރާތުން އުފައްދައެވެ.

20. ވަގުތީގޮތުން ވަޒީފާގައި ގެންގުޅޭ ވަގުތީ މުއްދަތުތަކުގައި 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތެއް ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައެޅިދާނެކަމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އަދި މި ބަޔާންކުރާ ވަގުތީ މުއްދަތުތަކުގައި، އެއްވެސް ނޯޓިސެއް ދިނުމަކާ ނުލައި، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދެ ފަރާތުންކުރެ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް ލިބިގެންވާކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވެއެވެ.

21. ވަގުތީގޮތުން ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ އުސޫލާއި ގުޅޭ ގޮތުން އޮތް އިތުރު މާއްދާއެއް ޤާނޫނުގައިވެއެވެ. އެއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާއެވެ. މިއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ [illegible] [illegible] ދިނުމަށްފަހު ނުވަތަ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ [illegible] ވަޒީފާއިން އޭނާ ވަކިކުރީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި [illegible]

22. [illegible]

23. މިގޮތުން އެ ޤާނޫނުން ބަލާފައިވާ، ކޯޕަރޭޓް ގަވަރނަންސް ކޯޑެވެ. މިއީ ސަރުކާރުގެ މިލްކިއްޔާތު ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރި ތަންތަން (ނުވަތަ State owned enterprises) ހާމަކަމާއެކު، އަދި ދެ ފުރިހަމަ ޖަވާބުދާރީކުރުވުމާއި ނިޒާމުގެ ދަށުން ހަރުދަނާކުރުމުގައި ހިންގުމާއި، އިންޓަރނަލް އޯޑިޓާއި، ރިސްކް މެނޭޖްމަންޓާއި، އެތިކްސް ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި ބޯޑުގެ ހިންގުމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުން، އެ ބޯޑުތަކުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އެކިއެކި އިޖުރާއަތުތައް ތަފްސީލުކުރުމުގެ ޤަވާޢިދުގައި 01 ޖުލައި 2019 އިން ފެށިގެން އަމަލުކުރަން ފެށި Code of Corporate Governance (މީގެ ފަހުން "ކޯޑު") އެވެ.

24. ދައުލަތުގެ އެންމެހާ ވިޔަފާރި ކުންފުނިތަކުގެ މައްޗަށް މި ކޯޑު ތަޢާރަފުކުރެވިފައިވަނީ، މި ކޯޑަށް 01 ޖުލައި 2019 އިން ފެށިގެން އަމަލުކުރަންޖެހޭގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.[8]

25. މި ކޯޑުގެ 25 ވަނަ މާއްދާއަކީ ސަރުކާރުގެ މިލްކިއްޔާތު ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރި ތަންތަނުގެ ބޯޑުގައި ނުވަތަ އެތަންތަނުގެ ބޯޑު އަދި ހިންގުމުގެ ކަންކަން ބަލައި، ވަޒީފާތަކާއި، ހަރުދަނާކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން (internal audit) ތަފްސީލުކޮށްދީފައިވާ މާއްދާއެކެވެ.

26. މިގޮތުން މި ކޯޑުގައި، ކޮންމެ state owned enterprise އެއްގައި އިންޓަރނަލް އޯޑިޓަރެއް ހުންނަންވާނެކަމާއި، އަދި state owned enterprise އޯޑިޓަރުގެ ހަރުދަނާ އިޖުރާއަތުތައް ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރުތަކުގައި، އިންޓަރނަލް އޯޑިޓަރ ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭނީ ނުވަތަ ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭނީ ސީދާ އޯޑިޓް ކޮމިޓީއަށް ކަމަށާއި، އޯޑިޓް ކޮމިޓީއާއި ނުވަތަ، ސީދާ ބޯޑަށް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.[9] އިންޓަރނަލް އޯޑިޓްގެ އިސްވެރިޔާ (head of the internal audit) ވަޒީފާއަށް އައްޔަންކުރަން،

---

[8] Applicability and Effective Date of the Code, pp 19

[9] Code of Corporate Governance for State Owned Enterprises ގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (4) ވަނަ ނަންބަރު

ވަކިކުރެވޭނީ އޮޑިޓް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުގެ ނިންމުމަކުންކަމުގައި މި ކޯޑުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (15) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.[10]

27. މުވައްޒަފު ނިޒާމު ސަލީމާއި ވޭސްޓް މެނޭޖްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާ ދެމެދު ވެވިފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމަށް ބަލާއިރު، މުވައްޒަފު ނިޒާމު ސަލީމްގެ ވަޒީފާއަކީ "ޗީފް އިންޓަރނަލް އޮޑިޓަރ"ގެ ވަޒީފާކަމާއި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޑިޕާޓްމަންޓަކީ އިންޓަރނަލް އޮޑިޓްކަން އެނގެއެވެ.

28. މި އެއްބަސްވުމުގައި މި ފަރާތުގެ ޕްރޮބޭޝަނެއް ދޭ މާއްދާއެއް ހިމެނެއެވެ. މި މާއްދާގައިވަނީ، ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ފެށޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން ފުރަތަމަ 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހަކީ ޕްރޮބޭޝަނުގެ މުއްދަތުކަމާއި، މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ވަޒީފާ އަދާކުރާފަރާތަކީ އެ ވަޒީފާއަށް އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ އުފުލުން ފުދޭ ފަދަ ނޫނީ ޤާބިލުކަމާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތެއް ކަނޑައަޅަނީ، މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އުފެދިފައިވާ ހިނގާނެއަކީ ނޫން މި އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށްގެނެސް ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، ހަމައެއާއެކު ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހާ ހަފްތާކުރިންވެސް ވަޒީފާއިން އެ މީހާ ވަކިވާކަމުގެ ނޯޓިސް ދީގެން މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އުފެދިފައިވާ ހިނގާނެއަކީ ނޫން މި ކުރެވުނު ތެރޭގައި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެނެސް ވަޒީފާ ދޫކޮށްލެވޭނެކަމަށެވެ.[11]

29. މި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި، އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ބަޔާނެއް (job description) ހިމެނެއެވެ. އޭގައި، މުވައްޒަފު ނިޒާމު ސަލީމްގެ "ޗީފް އިންޓަރނަލް އޮޑިޓަރ"ގެ މަޤާމުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކަކީ "ރިސްކް ބޭސްޑް އޮޑިޓް ޕްލޭން" ތައްޔާރުކުރުން ކަމުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.

---

[10] Code of Corporate Governance for State Owned Enterprises ގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (15) ވަނަ ނަންބަރު
"The appointment and dismissal of the head of internal audit should only be done by the agreement of majority members in the audit committee."

[11] ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ 7 ވަނަ މާއްދާ

30. މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން އަންގައިދީ ލިޔުމުން ބަލާއިރު، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޕްރޮބޭޝަނަރީ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، މުވައްޒަފުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުގެ 3.1.17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މުވައްޒަފު ޕްރޮބޭޝަން އެޕްރައިސަލްއިން ފާސްނުވުމާއި ގުޅިގެން ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

31. މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ސަލީމްގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޯޑުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (15) ވަނަ ނަންބަރު ބަލާލެވިފައިވެއެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ލިޔުމުގައި މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ސަލީމްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އެ ފަރާތަކީ [illegible] ކަމަށާއި، ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައިވެސް އެ ފަރާތު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި [illegible] ކޮމިޓީގެ [illegible] ނިންމުމަކުން ކަމަށާއި، [illegible] ނުހިންގާކަމަށާއި، [illegible] ފަރާތު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible] ކޮމިޓީގެ [illegible] ނިންމުމަކުން ނޫންކަމަށެވެ.[12]

32. އެ ފަރާތުން [illegible]، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަކި އިޖުރާއާތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާވަތުގައި، އެ ފަރާތަކީ ޕްރޮބޭޝަނުގައި ހުރި މުވައްޒަފަކަށްވިޔަސް، އެ އިޖުރާއާތަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރަން ޖެހޭނެކަމަށާއި، އެ އިޖުރާއާތަކަށް އަމަލުނުކޮށް މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ގޮތަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] ކަމުގައެވެ.

33. މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ސަލީމް، ޕޯސްޓް ކޮންޓްރެކްޓް [illegible] އަދާކުރި ވަޒީފާއަކީ ސަރުކާރުގެ [illegible]، އަދި އެ [illegible] މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ސަލީމްގެ

---

[12] އިސްތިއުނާފުވެރި ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގެ 7 ވަނަ ނުކުތާގެ 7 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ފަރާތުން މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ފޯމުގައި (1.09 ވަނަ ނުކުތާގައި) މިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމާއި، އަދި އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ބަޔާނަށް ބެލުމުން މިހިނދު ފާޅުވެއެވެ. މިކަން އިތުރަށް މިހިނދަށް ފެންނަ ފެނުމަށް [illegible] މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ވަޒީފާގެ ބަޔާނުގައި އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަކީ، ކޯޑުގައި އިންޓަރނަލް އޮޑިޓަރގެ ޒިންމާތައް ކަމުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ކަމުގައިވާނީއެވެ.[13] އަދި ހަމައެއާއެކު، ކޯޑުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި[14] އެއްގޮތުން، ވަޒީފާގެ ބަޔާނުގައި މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭ ފަރާތަކީ "ބޯޑް އޮފް ޑިރެކްޓަރސް" ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

34. ބަޔާންކޮށްދެވުނު ކަންކަމަށް، މި ހިނދު މި މައްސަލައިގައި ފެންނަން ހުރި [illegible].

35. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ޝަކުވާ [illegible] މައްސަލަ ބަލައިނުގަތުމަށް ރަޖިސްޓްރާރު ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ [illegible]، މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ ވަޒީފާގެ ވަގުތީ މުއްދަތު (ޕްރޮބޭޝަން) ގައި ކުރިއަށްދާތީ، މި މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންނުވާކަމަށް ދެކެއެވެ. އަދި ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމި ނިންމުމުގައިވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ހަމަ މި ސަބަބަށެވެ.

36. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] (ޕްރޮބޭޝަން) [illegible]

---

[13] Code of Corporate Governance for State Owned Enterprises ގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (6) ވަނަ ނަންބަރު

[14] Code of Corporate Governance for State Owned Enterprises ގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (4) ވަނަ ނަންބަރު

"All SOEs should have internal auditors; and to ensure their objectivity and ability to provide key information to the board, they should report directly to the audit committee or if there is no audit committee, then directly to the board."

ހަމަޖެއްސުމަކީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ އެކުއެކީގައި ކިޔުމުން އެނގިގެންދަނީ، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ކަމުގައި ވަޒީފާއަދާކުރި މީހާއަށް ޝަކުވާކުރެވޭނެ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަމުގެ ޝަކުވާ އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ދީފައިވާކަމާއި، ވަޒީފާގެ ވެރިޔާ މުވައްޒަފުގެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން އެކަމުގެ ޝަކުވާ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު އެމުވައްޒަފަކަށް ލިބިގެން ނުވާނެއެވެ.

37. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާ ހާމަކޮށްދޭ "އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި" ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަ ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް ކަނޑައަޅާ، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެ ޤަރާރު ބަލަން، އެޓަރނީ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާކަމުގެ އަސާސްތައް އަދާކުރެވެއެވެ.

38. މި މައްސަލައިގައި މުދައްރިސުވާއާ ގުޅޭ ސުވާލަކީ، އެންމެފުރަތަމަ މުދައްރިސާ ގުޅޭ ސުވާލުތަކެއްނަމަވެ. އެގޮތުން، state owned enterprises އިން އަމަލުކުރަމުންދާ ކަންތައްތަކާއި ގުޅޭ ކުންފުނިތަކުގެ މި މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤުކުރަން ޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި ދެކޭ ކަމަކީ މި މައްސަލައިގައި ބަލާނީއެވެ.

39. މިގޮތުން މި ކޯޓުން ބަލައި، މިހިރު ފުރަނަ ފުރާތަށް، މުޢައްމަލު ނިޒާމު ސަރުކާރާއި ގުޅޭ ކުންފުނިތަކުގެ ދަށުން އެކުލެވިގެންވާ ވަޒީފާއަކަށް އައްޔަންކުރެވުނު ފަރާތަކަށްވުރެ، އެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރެވިފައިވާ ފަރާތާއި އަމަލުކުރަމުންދާ ގުޅޭ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށެވެ.

40. ވަކި ކުންފުނިތަކުގެ ދަށުން ބުނެފައިވާ މަޤާމާ ގުޅިގެން state owned enterprises އިން އަމަލުކުރަމުންދާ ވަކި ކުންފުނިތައް ބެލެހެއްޓުމަށްފަހު، އަދި އެއާ ގުޅޭ ދައުލަތުގެ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއް، ހުރިހާ ކަމަކު އެ ވަޒީފާގެ މަޤާމަށް އެ ގޮތުގެ ކުންފުނީގެ ސިޔާސަތު ވަޒީފާގެ މަޤާމުތަށް، އެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރެވިފައިވި އެ ގޮތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ ދަށުން، އަދި ވަކިކުރުމަށް ވަކިކުރެވިފައިވި ގޮތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ ދަށުން ބެލެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން. އެ ފަރާތަށް ވަޒީ

މުއްދަތު (ޕެރެންޓް ކޮމްޕެނީ) ގައި ހުރި ފަރާތެއްގެ ދަށުގައިވެސް، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން މި ޤާނޫނީ ބަހުސް ފެށުމުގެކުރިން ހުށަހެޅުއްވި ބަހުސްގައި، މި ސުވާލަށް ޖަވާބު ދެއްވާފައިނުވާކަމަށް ދެކެމެވެ.

41. މި މައްސަލައިގައި މުރާޖަޢާ ނިޒާމު ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އޭނާ ވަކިކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ޖަވާބުގައި ހުށަހަޅާފައިވާގޮތުން، އޭނާގެ ބަހުސްގައި، އޭނާ ވަޒީފާ މުއްދަތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވުމަކީ state owned enterprises އިން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤަވާޢިދު މިންގަނޑު ކަމުގައިވާތީ، އޭނާގެ މައްޗަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ނަންބަރުގައިވާ ބަޔާން ކަމުގައިވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޙައްޤުތައް ހޯދުމުގެ ނިޔަތުން ދަޢުވާކުރި ނިޔާގައި ވަކިކުރުން ސަބަބުތަކެއް މިނޫން ޤާނޫނީ ގޮތެއް ނެތްކަމަށްވެއެވެ.

42. އިސްވެ ބަޔާންކުރި ގޮތުން، މުރާޖަޢާ ނިޒާމު ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަހުސްތަކުގައިވާ މި ހިނދު ފަރާތުން އޭނާ، ވަޒީފާގެ މަސައްކަތް state owned enterprises އިން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ނިސްބަތްވާ ވަޒީފާގެ މަސައްކަތެވެ. އަދި އެ މަސައްކަތް ދިނުމަށް އެއްބަސްވުމުގައި، އެއްބަސްވުމާއި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ފަރާތަކީ އިޖުތިމާޢީ ކަންތައްތަކާއި މި މައްސަލައަށް ހުށަހެޅި ފަރާތް ހަމަ ބަލާބެލުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާ މަސައްކަތެއްގެ ތެރެއިން، ވަޒީފާ ވަޒީފާއެއްގައި ހުރި މުއްދަތު ތެރޭ އިޖުތިމާޢީ ތަޢުލީމީ ޒިންމާތަކުން ބާރުލިބިގެން، ނަތީޖާ މުއްދަތުގައި ވަޒީފާ ވަޒީފާއެއްގައި ހުރި މުއްދަތުގެ މައްޗަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ތަޢުލީމީ ޒިންމާތަކާ، މުރާޖަޢާ ނިޒާމު ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އެފަރާތަށް ދެވިފައިވާ މި ޤާނޫނީ ބަހުސްއިވުނު ގޮތުގެ ނިންމުމަށް ދެކެމެވެ. އަދި ނިންމުމަށް ވަސީލަތް ސަބަބު ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނީ ވަކިކުރެވުނު ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ނިންމާފައިނުވާކަމަށް ދެކެމެވެ.

43. މި މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ސަބަބުން، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނީ ދަޢުވާތަކުގައި މައްސަލަ ދައްކާފައި ހުށަހެޅި ބަހުސް ނަތީޖާ ދަޢުވާ ދިނުމަށްފަހު ދެކެމެވެ. އެހެނީ، ބަހުސް

ސުވާލުއަހަން އެންމެ ފުރިހަމަ [illegible] [illegible] ބަޔާންކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

44. މި މައްސަލައިގައި ކުރިމަތިވެފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޤާނޫނީ ބަހުސަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަންވެސް ކަނޑައެޅޭނީ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ ބަހުސަށް ޖަވާބެއް [illegible]، މި [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލަ ބަލައިގެން، މި މައްސަލައަށް ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައި ފެނެއެވެ.

މައްސަލަ ނިންމަން ފެންނަގޮތް

45. އިސްވެ ބަޔާންކުރި ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-L/INDIV/2025/137 (25 ފެބުރުއަރީ 2025) ތާރީޚުގެ ނިންމުމާއި، އަދި އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-M3/RDA/2025/14 (10 އޭޕްރީލް 2025) ތާރީޚުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމި ނިންމުމަކީ ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލަ ބަލައިގަތުން، މި މައްސަލައިގައި [illegible] ޤާނޫނީ ބަހުސަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ފެނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

46. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔާ އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] ހުސައިނުގެ ރައުޔު

47. ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔާ އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން[15]

48. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާނިމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު ދެފަރާތުގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު[16] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހަމަޖެއްސި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[17] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަބަބެއް ނުދެއްކޭ ޢުޛުރެއް ބަލައިގަނެވޭނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާ ސަބަބެއް ނުދެއްކޭ ޢުޛުރު ފާހަގަކޮށް ދިގުކުރެވިދާނެއެވެ.[18] ނަމަވެސް، ސަބަބެއް ނުދެއްކޭ ޢުޛުރުގެ މުއްދަތު ބަލައިނުގަނެވޭނެ އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[19]

---

[15] ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަށްފަހު، އެ ހުށަހެޅުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވާތީއާއި، އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނެ ކޯޓެއް، އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނެ ގޮތާއި ދާއިރާ އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތު ތަފްސީލުކޮށްދީފައިވާތީއާއި، އަދި މިގޮތުން ސަބަބެއް ނުދެއްކޭ ޢުޛުރު ބަލައިގަނެވޭ ހާލަތު ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ގޮތް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[16] މިގޮތުގައި ތިބާ އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[17] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[18] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[19] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ސަބަބުތަކަށް އެފަދައިން ހުކުމުން، ގއ. ދެއްވަދޫ ބަހާރުގެ، މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރިބިއުނަލްގެ 200-L/INDIV/2025/137 ނަންބަރު (25 ފެބްރުއަރީ 2025) ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުމާއި، އަދި އެ ޓްރިބިއުނަލްގެ 200-M3/RDA/2025/14 ނަންބަރު (10 އޭޕްރީލް 2025) ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލަ ކޯޓުން ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ގއ. ދެއްވަދޫ ބަހާރުގެ، މުޙައްމަދު ނިޒާމް ސަލީމްގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރިބިއުނަލަށް [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރެވިއްޖެއެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު   ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު (ރިޔާސަތު)   ފަނޑިޔާރު [illegible] ޙުސައިން